

ЛІНГВАЛЬНІ ТА КОГНІТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТАФОРИ У ПОЕЗІЇ СЕМЮЕЛА ТЕЙЛОРА КОЛРІДЖА

Анотація. Пропонована стаття присвячена дослідженню лінгвальних та когнітивних особливостей художньої метафори у поезії Семюела Тейлора Колріджа. Актуальність та новизна обраного предмету аналізу полягає у тому, що метафорика англійського поета Семюела Тейлора Колріджа не була об'єктом особливого наукового інтересу, тим паче її аналіз з перспективи застосування корпусних технологій та спеціальних програм семантичного аналізу тексту. Відповідно метою цієї статті є продемонструвати потенціал та продуктивність застосування програми Tropes для виявлення метафоричної структури та змістового наповнення поетичної концептуальної системи Семюела Тейлора Колріджа. Виявлено концептуальні системи, представлені вербальними елементами відповідних денотативних полів та здійснено аналіз основних метафоричних моделей концептуалізації визначених концептуальних сфер.

Ключові слова: Семюел Тейлор Колрідж, художня метафора, метафорична модель, корпусний підхід, програма семантичного аналізу тексту Tropes.

Romanyshyn Nataliia, Oleksha Kateryna

Lviv Polytechnic National University

LINGUAL AND COGNITIVE FEATURES OF METAPHOR IN THE POETRY OF SAMUEL TAYLOR COLLAGE

Summary. The proposed article is devoted to the study of linguistic and cognitive features of artistic metaphor in the poetry of Samuel Taylor Coleridge. The relevance and novelty of the chosen subject of analysis is that the metaphor of the English poet Samuel Taylor Coleridge was not the object of special scientific interest, especially its analysis from the perspective of corpus technology and special programs of text semantics analysis. Accordingly, the aim of this article is to demonstrate the potential and productivity of using the Tropes program to identify the metaphorical structure and content of the poetic conceptual system of Samuel Taylor Coleridge. Using the Tropes program, conceptual systems represented by verbal elements of the corresponding denotative fields were identified; an analysis of the distribution of verbal elements within the selected metaphorical micro contexts was carried out, which allowed to establish the main ways of conceptualizing the poetic reality, characteristic of the author; the dominant conceptual spheres of the author's poetic discourse were determined; the frequency of key lexical units involved in the creation of metaphors was studied; the analysis of the basic metaphorical models of conceptualization of the certain conceptual spheres was performed. Quantitative data obtained during the application of appropriate tools of computer analysis of the compiled author's poetic corpus, allowed to cover the maximum volume of contexts of metaphorization and contribute to the achievement of maximum objectivity of research. As a result of the analysis we come to the conclusion about the decisive role of metaphor in the poetic picture of the world of Samuel Taylor Coleridge. Productivity of basic metaphorical models that reflect the individual-author's rethinking of traditional, archetypal imagery, the dominance of anthropocentric metaphorical worldview, the predominance of metaphor-personification, the complexity of the structure of metaphor. Quantitative data obtained during the application of appropriate tools of computer analysis of the concluded author's poetic corpus, allowed us to cover the maximum volume of contexts of metaphorization and contributed to the achievement of maximum objectivity of research.

Keywords: Samuel Taylor Coleridge, artistic metaphor, metaphorical model, corpus approach, text semantics analysis program Tropes.

Постановка проблеми. Постать англійського поета-романтика Семюела Тейлора Колріджа майже одноставно вважається однією з найунікальніших і найсуперечливіших. Сучасна критична рецепція поетичних надбань Колріджа наголошує на вагомому впливові творчості поета на розвиток англійської літератури [7; 11]. Дослідження творів Колріджа є інтердисциплінарними, оскільки основна увага в них присвячена різноманітним аспектам тематики поезії автора, її філософським засадам, що охоплюють проблематику людської екзистенції, культури, релігії, сутність понять свободи і залежності тощо [6; 9; 10].

У працях дослідників творчості Колріджа лейтмотивом звучить теза про неординарну креативну силу фантазії поета, багатозначність і складність його образів [3; 5, с. 255–267]. Однак

ідіостилістична специфіка творів поета охоплена недостатньо, особливо стосовно розкриття лінгвокогнітивних параметрів художньої концептуалізації та метафоризації як способу реконструкції індивідуальної метафоричної картини світу [4], що відбиває регулярність і продуктивність певних метафоричних моделей, закладених у поняттєвій системі людського розуму, які експлікуються в мовно-естетичних формах художнього/поетичного тексту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У сучасній стилістиці та когнітивній поетиці теза про те, що метафори у художніх текстах письменника або поета проявляють специфіку концептосфери та творчого методу автора вже стали аксіоматичними [1; 2]. У літературно-художньому творі присутні як універсальні метафори, що відображають загальнолюдські знання про навколишній

світ, так і уявлення, які властиві лише певному автору. Ступінь взаємозалежності універсальних і індивідуально-авторських знань, представлених метафорично, в художній картині світу тексту може бути різна, що відображено у відборі лексичних засобів, їх вмотивованості з комунікативної точки зору. Авторська метафорична система є синтезом компонентів загальнонаціонального образу світу і індивідуальних, часом парадоксальних, уявлень автора, специфіки його художньої концептуалізації, що містить безліч особистісних смислів, які дозволяють йому вийти за межі наочного і чуттєвого досвіду. Реконструкція художньо-поетичної картини можлива на основі авторської метафоричної системи, описавши яку, робимо висновок про відбитий у свідомості фрагмент буття, осмислений в естетичних категоріях, заданих відповідним жанром словесного мистецтва.

У прагненні максимально охопити метафоричні контексти та десятки об'єктивності аналізу науковці розробляють дієвий інструментарій семантичного аналізу авторських текстів. Активне та продуктивне залучення корпусних технологій до аналізу авторської метафоричної сфери є яскравим свідченням процесу інтеграції семантико-когнітивних та кількісних методів опрацювання різноманітних текстів [8], зокрема художніх.

Метафорика англійського поета Семюела Тейлора Колріджа не була об'єктом особливого наукового інтересу, тим паче її аналіз з перспективи застосування корпусних технологій та спеціальних програм семантичного аналізу тексту.

Відповідно, метою цієї статті є продемонструвати потенціал та продуктивність застосування програми Tropes для виявлення метафоричної структури та змістового наповнення поетичної концептуальної системи Семюела Тейлора Колріджа.

А також розкрити лінгвальні та когнітивні механізми метафоризації у поетичному дискурсі автора.

Виклад основного матеріалу дослідження. Застосувавши вище вказану програму для встановлення авторських метафоричних моделей і їхнього змістового наповнення в ракурсі когнітивно-семантичного аналізу, ми здійснили наступні етапи: 1) на певному корпусі текстів шляхом суцільної вибірки виявили метафоричні контексти та з'ясували, реалізацією яких концептів вони є; 2) визначили метафоричні реалізації даного концепту; 3) на основі аналізу виявлених метафоричних концептів установили їхні лексико-граматичні та стилістичні особливості в межах досліджуваного корпусу текстів; 4) здійснили опис домінантних метафоричних моделей.

У процесі семантико-когнітивного аналізу художньої метафорики поезії Семюела Тейлора Колріджа із застосуванням програми Tropes було виявлено концептуальні системи, представлені вербальними елементами відповідних денотативних полів (референтних полів), серед яких найчастотнішими виявились сфера людської психо-емоційної діяльності, людська тілесність та навколишнє середовище/природа. Дані, отримані в результаті застосування програми, дозволяють виявити лексичну наповненість кожного з визначених референтних полів, встановити частотність та дистрибуцію лексичних елементів, проаналізувати контекстне оточення виділених вербальних елементів.

Аналіз дистрибуції вербальних елементів у межах мікроконтекстів дозволяє встановити основні способи концептуалізації поетичної дійсності, характерні для автора: кохання – тіло – душа – жінка; музика – тіло – розум – природа –

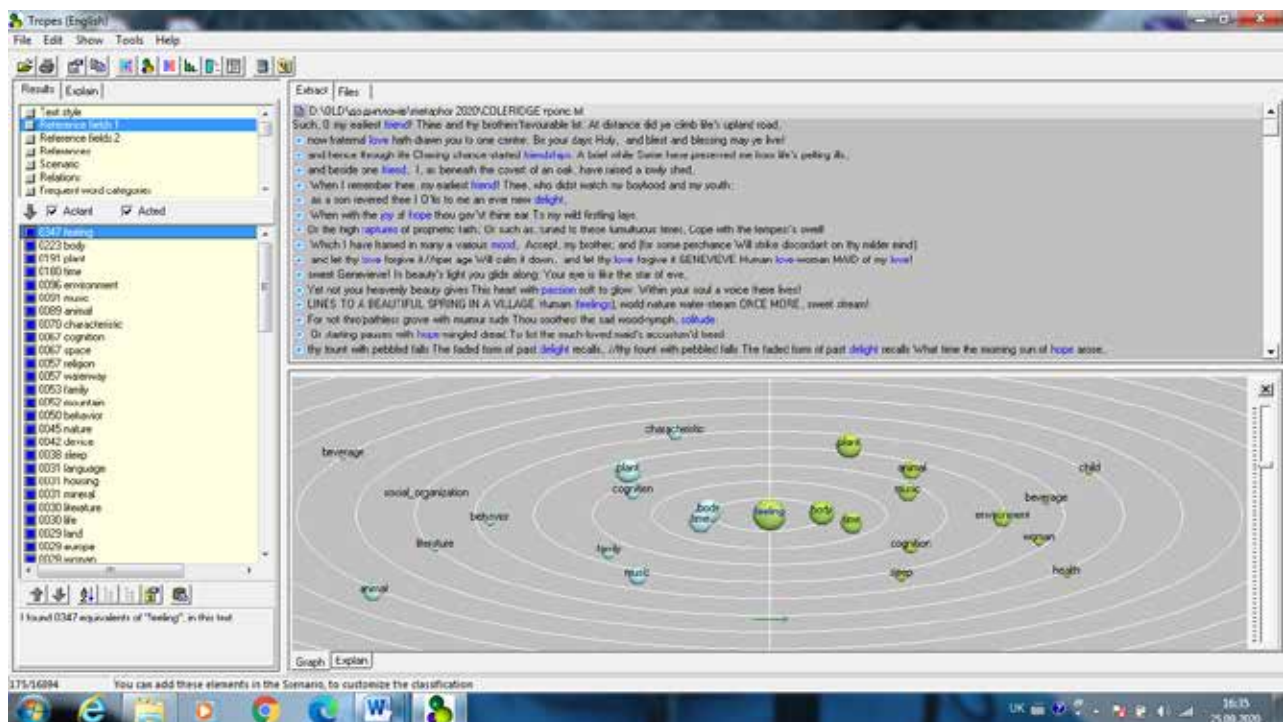

Рис. 1. Частотність та дистрибуція мовних засобів метафоризації поетичних концептів (денотативне поле емоцій)

Джерело: розроблено авторами

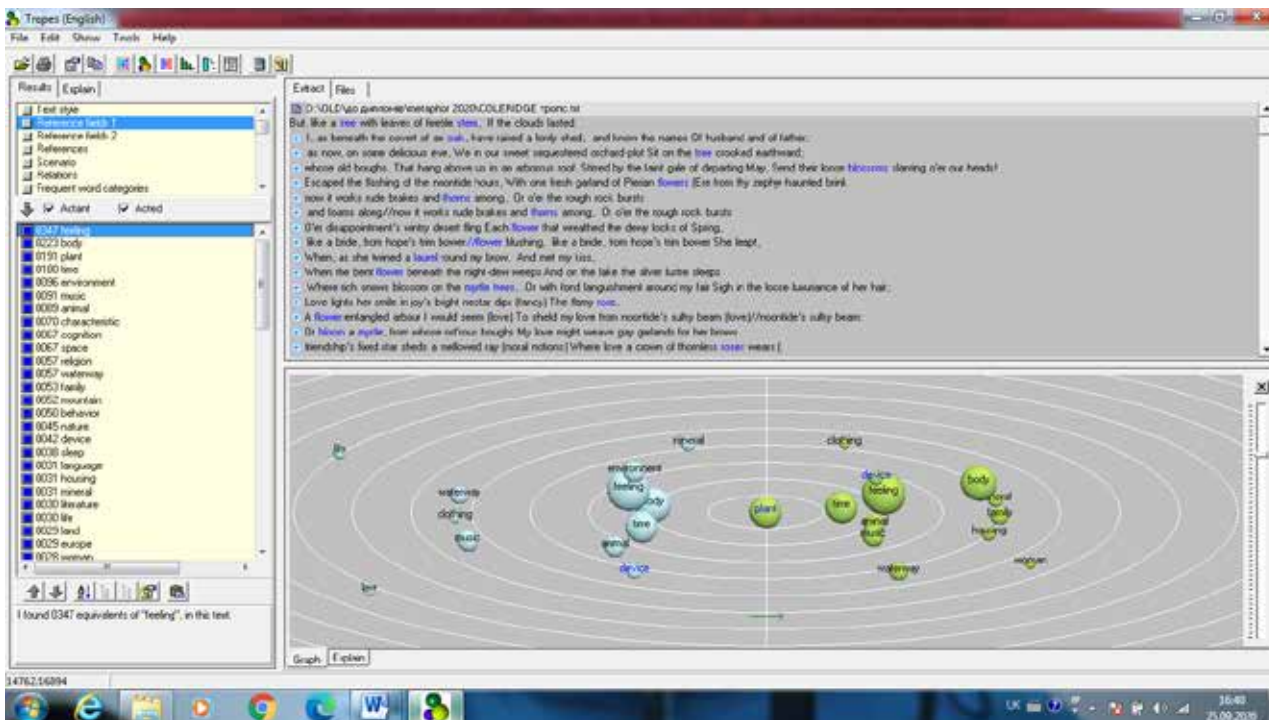

Рис. 2. Частотність та дистрибуція мовних засобів метафоризації поетичних концептів (денотативна сфера «природа»)

Джерело: розроблено авторами

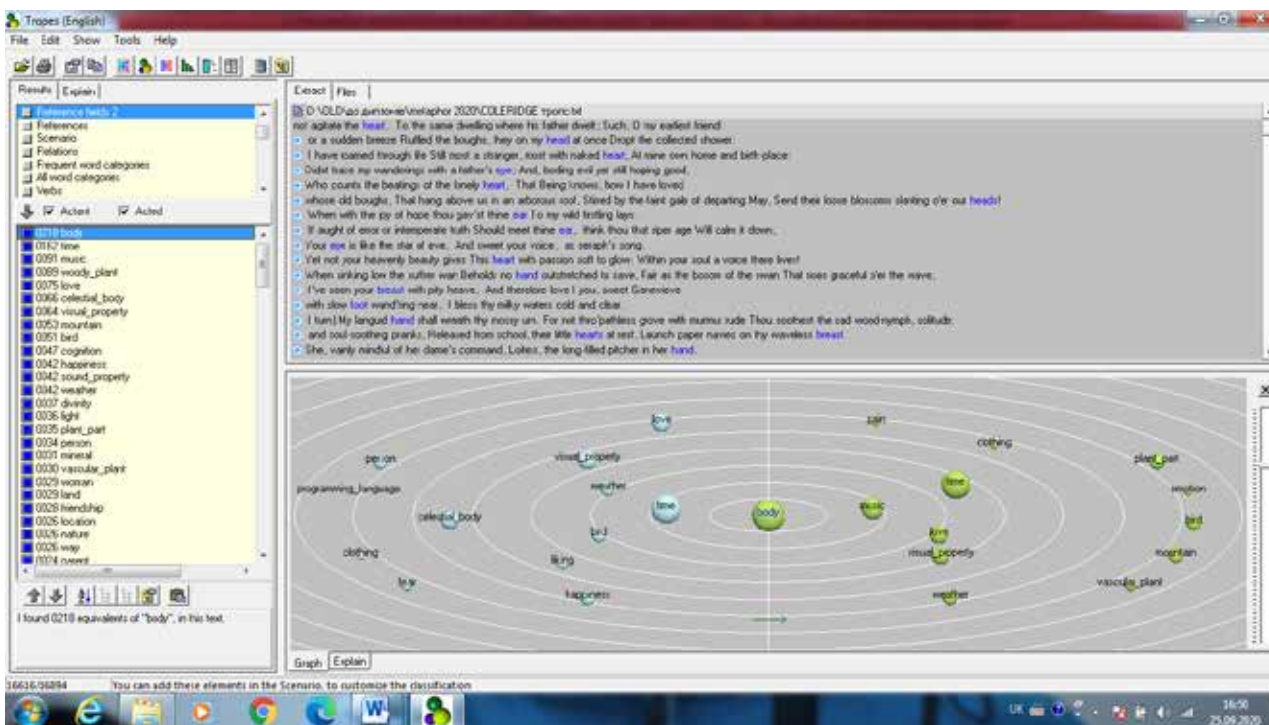

Рис. 3. Частотність та дистрибуція мовних засобів метафоризації поетичних концептів (денотативна сфера «тіло»)

Джерело: розроблено авторами

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

сенсорні відчуття; життя – розум – природа тощо. В результаті аналізу було також встановлено відповідні підкатегорії у системі виділених референтних полів, наприклад «Людина: жінка: дитина», «Сім'я: чоловік: жінка: діти» та проаналізовано характер дистрибуції вербалізаторів відповідних

референтно-концептуальних полів у тексті. За результатами такого алгоритму аналізу було встановлено, що найбільш рівномірно представлені в корпусі поетичних текстів С.Т. Колріджа є мовні елементи референтних полів «людина», «почуття», «природа, середовище», що засвідчує

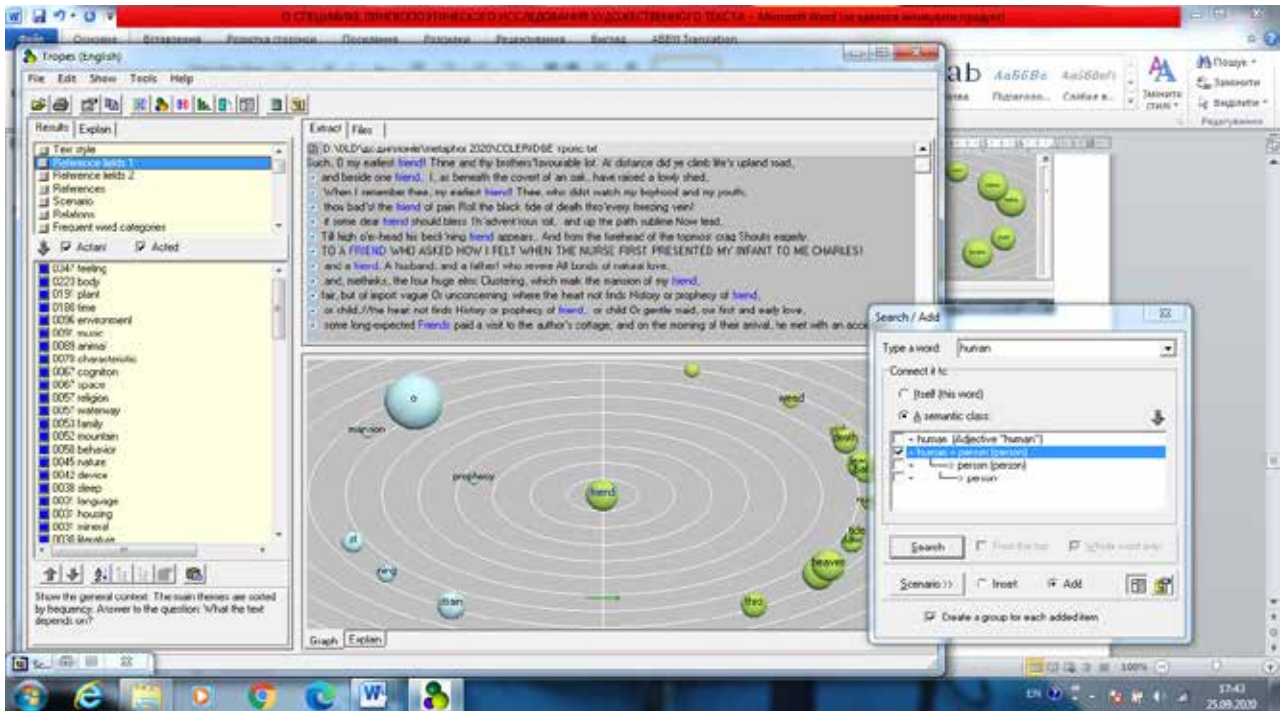

Рис. 4. Характер розподілу та співвідношення вербалізаторів референтно-концептуальних полів (Людина)

Джерело: розроблено авторами

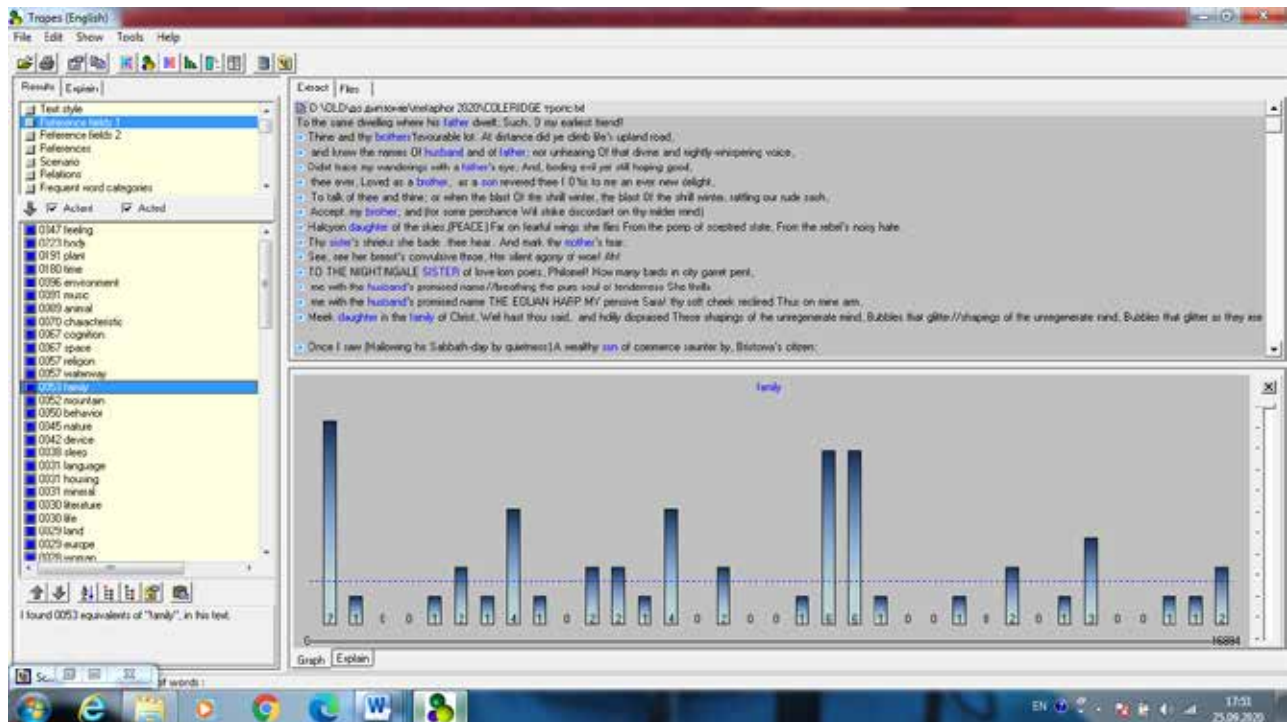

Рис. 5. Характер розподілу та співвідношення вербалізаторів референтно-концептуальних полів (Сім'я)

Джерело: розроблено авторами

високу щільність репрезентації відповідних концептів у поетичній картині світу автора.

Однак, дослідження вказує, що застосування програми є обмеженим і часто не висвітлює об'єктивних процесів та механізмів аналогово-асоціативних кореляцій метафоричних концептів.

Тому аналіз за допомогою програмних засобів був доповнений методом семантичного групування вербалізаторів відповідних референтних полів. Визначені референтні поля були згруповані у наступні концептуальні сфери, структуру яких можна схематично представити наступним чином (рис. 7).

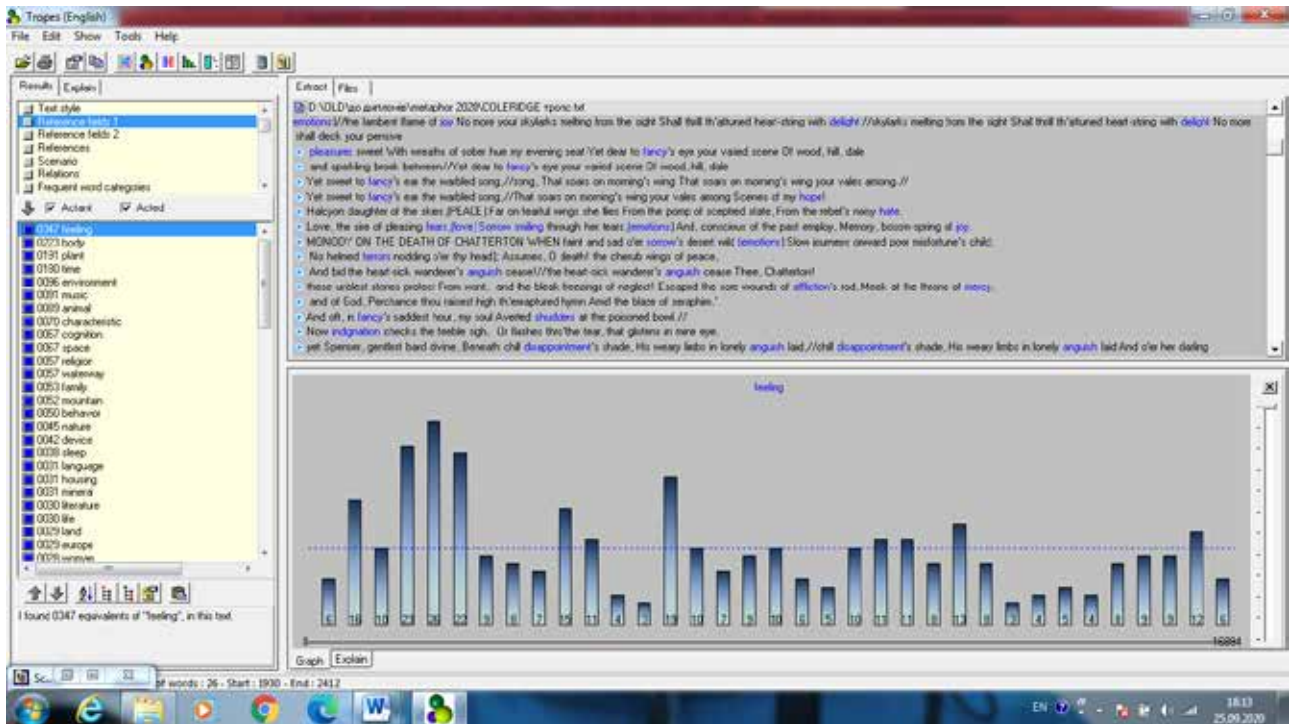

Рис. 6. Характер, частота, розподіл та співвідношення вербалізаторів референтно-концептуальних полів (Людина, почуття, природа)

Джерело: розроблено авторами

HUMAN	WORLD	LIFE	SOCIETY	ABSTRACT NOTIONS	GOD
<ul style="list-style-type: none"> • human general • human states and emotions/feelings • soul/heart • age • female beauty • poet/genius • body • man 	<ul style="list-style-type: none"> • world/ nature (general) • world /environment (physical: landscape and its constituents; social: :home) • natural powers (water: stream, river, sea, ocean; air: air, wind, clouds; fire) • natural elements (celestial bodies: sun, moon, stars) • natural elements (mountains, hills) • seasons • creatures • time and phenomena (day, night, sunset, sunrise, light, darkness, colours) 	<ul style="list-style-type: none"> • life general • aspects of life • life stages 	<ul style="list-style-type: none"> • society (general) • social relations • family • country/state 	<ul style="list-style-type: none"> • hope • fancy • memory • love • poetry • moral notions • other 	<ul style="list-style-type: none"> • GOD (GENERAL)

Рис. 7. Художньо-поетичні концептосфери поетичного дискурсу Семюела Тейлора Колріджа: структура

Джерело: розроблено авторами

Наступним кроком аналізу було встановлення специфіки метафоризації визначених концептів у межах загальних концептуальних полів. Емпіричний матеріал в подальшому був розподілений на підкорпуси, у яких узагальнено контексти метафоризації виділених концептуальних мікрополів у межах загальних концептуальних областей. Вибірку метафор було проаналізовано за семантичними та граматичними параметрами.

Частотний аналіз лексико-граматичних параметрів ідіостилю Семюела Тейлора Колріджа до-

зволив встановити відносний розподіл основних частин мови, що беруть участь у процесах художньо-поетичної метафоризації. Найчастотнішими лексико-семантичними класами слів виявилися дієслова та прикметники, відносно рівномірно розподілені у корпусі текстів (рис. 8–9).

Дієсловами, що зазнають метафоризації, є лексеми, які належать до лексико-семантичних груп сенсорних відчуттів, когнітивної діяльності, психо-емоційної діяльності, стану. Виявлено контексти з дієслівною метафорою-персоніфікацією на основі

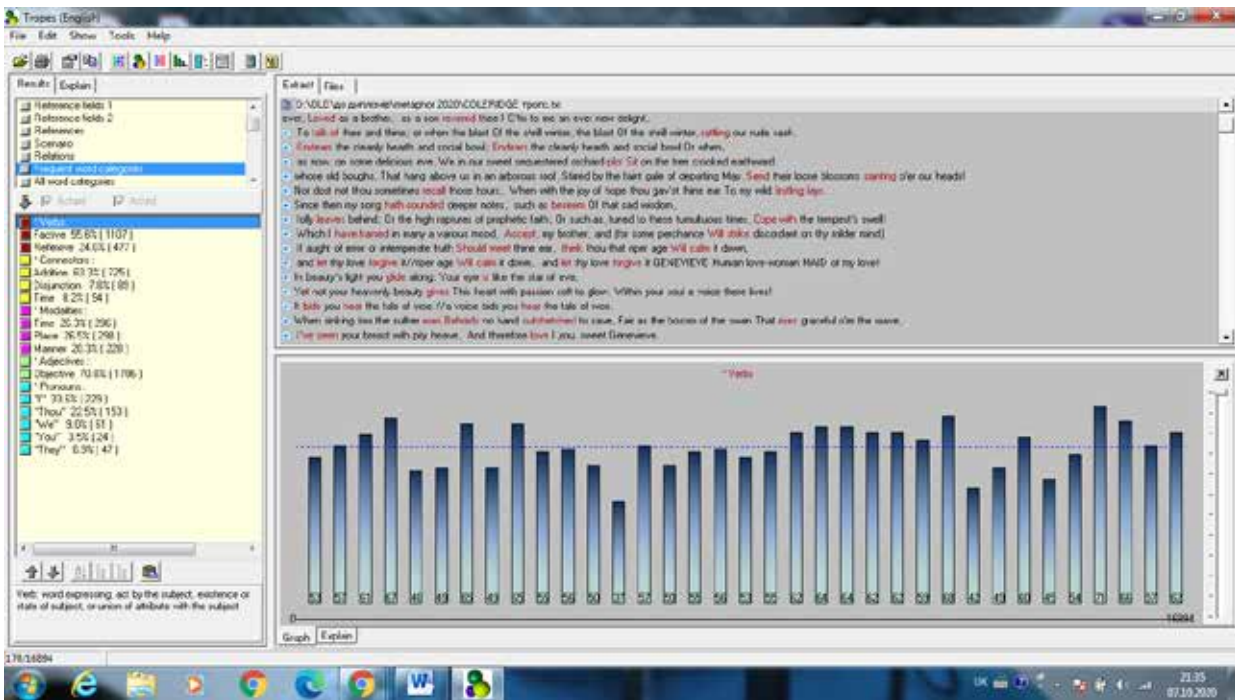

Рис. 8. Частотність дієслівних метафор у поезії Семюела Тейлора Колріджа

Джерело: розроблено авторами

Рис. 9. Частотність прикметників у метафорах поетичного дискурсу Семюела Тейлора Колріджа

Джерело: розроблено авторами

лексем: *see, hear, tell, speak, talk, feel, think, love, behold, weep, depart, sing, listen, weave, lift, rest.*

Найчастотнішими прикметниками, залученими до процесу метафоризації, виявлено лексеми, що належать до лексико-семантичних груп сенсорного сприйняття, аксіологічного відображення предмету поетизації, психоемоційного стану: *sweet, soft, bright, gentle, dark, gentle, dim, blue, light, deep, happy, silver, pure, pensive, clear, warm, dark, golden, fresh, wild, crystal, tender, sad, sensitive, rich, eternal, deep, mighty, glorious, dewy, silent, fragrant, delicious, silken, sleepless, fair, feeble, starry, smooth, wavy, ethereal, dead, etc.* Особливо високою є частотність прикметників-кольороназв або їх асоціатів, які мають переважно позитивну оцінно-експресивну конотованість: *golden, silver, sunny, green, etc.*

Висока частотність словосполук Adj. + Noun у структурі метафоричних контекстів засвідчує продуктивність метафоричного епітету у поетичному дискурсі Колріджа. З 337 проаналізованих метафоричних контекстів практично усі містять метафоричний епітет у своїй структурі. Метафорично означуватись можуть як абстрактні, так і конкретні поняття, що також засвідчує високу частотність семантико-когнітивної операції мапування тих ознак концептів царини джерела на концепти царини мети (за Лакофом та Тернером), які відображають антропоцентричний характер сприйняття довкілля та художньо-поетичної його репрезентації, результатом якого є одухотворення предмету зображення (переважно елементів природи, когніції, яви, фантазії, емоцій). Для поезики Колріджа характерним є явище синестезії як єдності візуального, акустичного, сенсорного, чуттєвого та раціонального сприйняття довкілля; використання фразеологічних/лексикалізованих метафор (переважно на основі прикметників *sweet, soft, deep, green*), що фіксовані у народнопоетичній картині світу як сталі репрезентанти явищ довкілля, людського бут-

тя та діяльності, що наповнюються новим змістом: *sweet abode, sweet flower, sweet dream, soft voice, soft glow, soft soul – Sweet songsters wable in a shade their wild-long melody; Ye pine-grows, with your soft and soul-like sounds.* Прикметниками, які виконують у тексті функцію і означення, і епітету, найчастіше виступають якісні прикметники, що позначають світло, колір, температуру, спосіб та стан, сенсорні відчуття: *clear, dark golden, warm, cold.*

За допомогою програми Tropes також було встановлено номенклатуру, частотність та дистрибуцію іменників, залучених до творення художньо-поетичної метафори (рис. 10–12).

Відповідно до частотності іменників, залучених до творення метафори, було виділено концептуальні сфери «Людина» та «Світ, природа» як такі, що представлені найбільшою кількістю метафор. Метафори, у яких ключовим елементом є іменник, було проаналізовано на предмет їх функціональних особливостей у структурі поетичних мікроконтекстів та лексико-семантичного наповнення. Так, іменникова метафора, залучена до художньо-поетичної концептуалізації сфери Людина – концептів людина (загалом), психоемоційна та когнітивна діяльність – найчастіше містить ключові слова: *love, heart, soul, spirit, joy, dream, voice, eye, breath, mind.* Іменникова метафора, залучена до художньо-поетичної концептуалізації концептуальної сфери Світ – концепту природа, природні стихії – найчастіше містить ключові слова *earth, sun, rock, stream, air, breeze, tree, sea, star, grove, sky.* Найчастотнішим лексико-семантичним типом поетичного образу, створеного на основі цих двох груп вказаних ключових слів, є метафора-персоніфікація (як одухотворення об'єктів природи та абстрактних понять, так і одухотворення абстрактних понять, які означають оцінку, емоцію, стан, феномен, дію, поведінку). Тим самим здійснюється художньо-поетичне відтворення основного

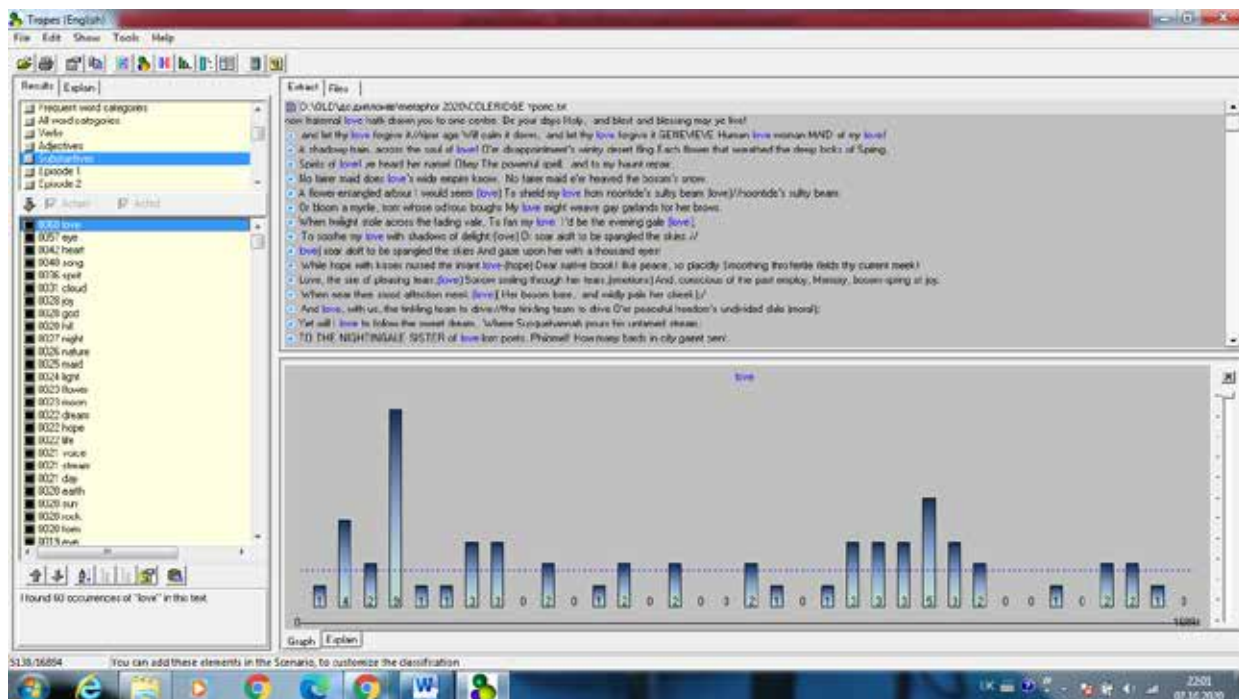

Рис. 10. Частотність лексеми love

Джерело: розроблено авторами

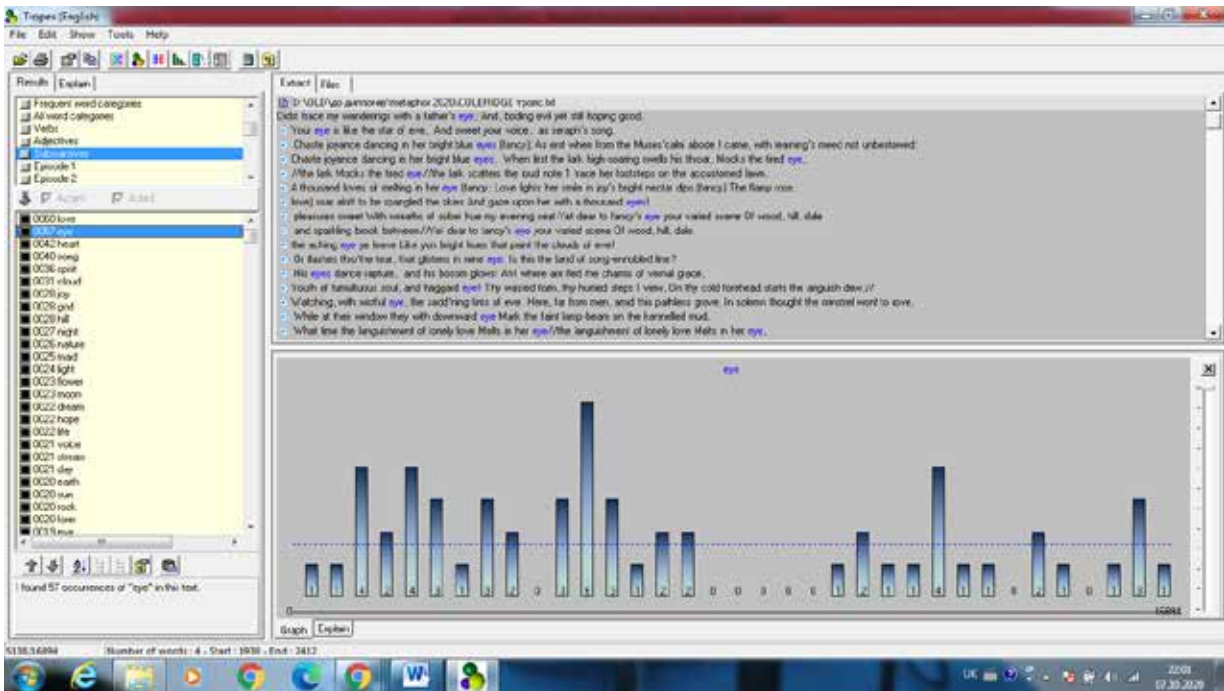

Рис. 11. Частотність лексеми eye

Джерело: розроблено авторами

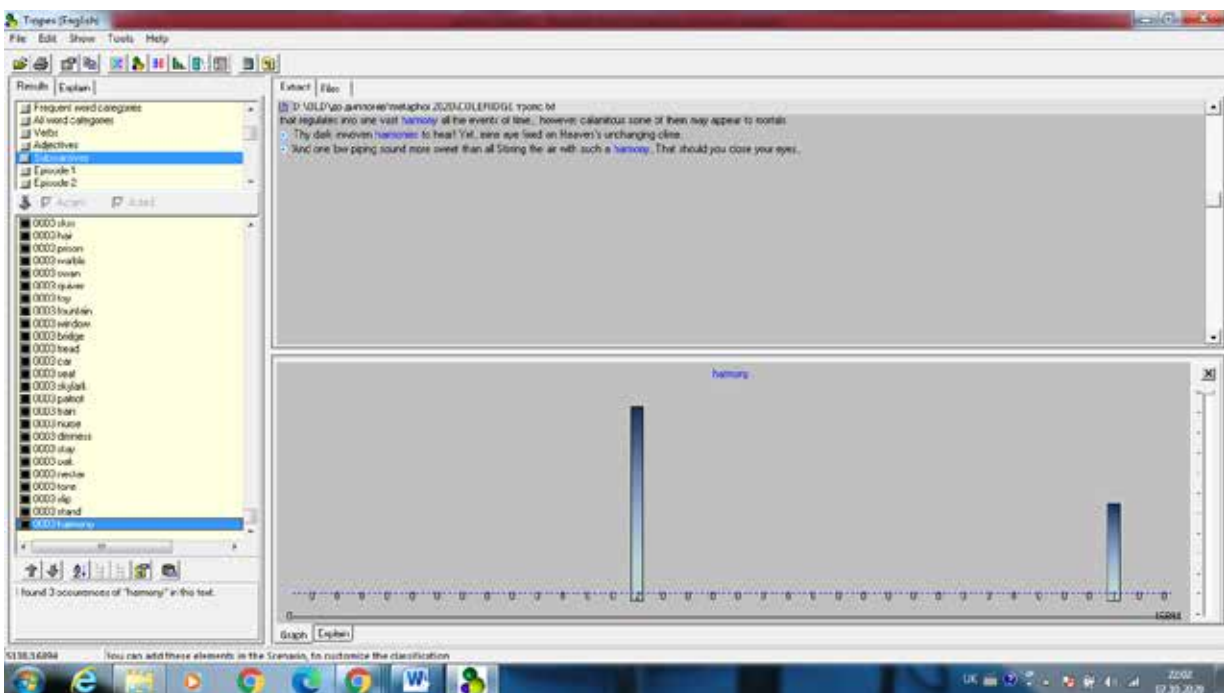

Рис. 12. Частотність лексеми harmony

Джерело: розроблено авторами

художньо-естетичного принципу романтизму – антропоцентричного сприйняття довкілля.

Наступним етапом дослідження був аналіз основних метафоричних моделей концептуалізації визначених концептуальних сфер з метою визначення характеру та особливостей поетичної картини світу Семюела Тейлора Колріджа.

Концептуальна сфера ЛЮДИНА/HUMAN. У межах цієї концептуальної сфери було вибрано 99 мікроконтекстів, що містять метафору. Найчас-

тотнішими художньо-поетичними концептами, які метафоризовані, є концепт «**Людина (загалом)**», актуалізований метафоричними моделями:

Людина – рослина / дерево як часткова реалізація метафоричної моделі «життя є розлоге дерево»: like a tree with leaves of feeble stem;

Людина – дух / легка (нестабільна) субстанція / відлуння, тінь як часткова реалізація концептуальної метафори «життя є вмістилище (субстанції / енергії)» та «життя є мелодія»;

Людина – мандрівник як індивідуально-авторська реалізація концептуальної метафори та символічної асоціації «життя є шлях»: *Gentle lunatic! // Worships the spirit of unconscious life. In tree or wild-flower. – Man whose heart was pierced / With the remembrance of a grievous wrong, / Or slow distemper, or neglected love / (And so, poor wretch! filled all things with himself, / And made all gentle sounds tell back the tale / Of his own sorrow).*

Особлива увага у поезії Колріджа приділена психоемоційним, когнітивним, етичним аспектам метафоризації концептосфери Людина. Так, людські емоції метафоризовано у моделях:

Позитивна емоція – світло, сонце, промінь, вогонь: *What time the morning sun of hope arose, / And all was joy; save when another's woes / A transient gloom upon my soul imprest, soar aloft to be the spangled skies / And gaze upon her with a thousand eyes! / As when the savage, who his drowsy frame / Had basked beneath the sun's unclouded flame. His eyes dance rapture, and his bosom glows. ALL thoughts, all passions, all delights, / Whatever stirs this mortal frame, / All are but ministers of Love, / And feed his sacred flame.*

Негативні емоції – хмара, тінь, речовина: *soft neighbourhood of filmy clouds, / The stains and shadings of forgotten tears... save when another's woes / A transient gloom upon my soul imprest.*

Метафоризація концептів «душа» та «серце» відбувається за метафоричною моделлю «вмістилище», «дія», «рух» (переважно вертикальний, вгору), «звучання», «рідина / рідка субстанція». Найчастотнішим структурно-семантичним типом метафор у таких випадках є метафронімії та метафори-персоніфікації: *Shall thrill th' attuned heart-string with delight. ...my soul / Averted shudders at the poisoned bowl.groans my sickening heart. ... feeble heart / Shall flow away like a dissolving thing. we may lift the Soul, and contemplate / With lively joy the joys we cannot share.*

Чуттєвість, кохання, краса – тепло, фізична субстанція з різноманітними параметрами (сили дії, впливу, звуку) світло / промінь: *your heavenly beauty gives / This heart with passion soft to glow: / Within your soul a voice there lives! / It bids you hear the tale of woe... In beauty's light you glide along: / Your eye is like the star of eve, / And sweet your voice, as seraph's song.*

У поезії Колріджа емоція чи стан ліричного героя переданий образними засобами максимального абстрагування та персоніфікації, виступаючи дієвою силою, наділеною енергією та здатністю діяти не залежно від волі суб'єкта: *Visions of Childhood! oft have ye beguiled / Lone Manhood's cares... Ill-fated youth! / Go, day by day, and waste thy manly prime / In mad love-yearning by the vacant brook, / Till sickly thoughts bewitch thine eyes, and thou / Behold'st her shadow still abiding there. Age / Had dimmed mine eyes to blindness!*

Концептуальна сфера CBIT / WORLD. У межах цієї концептуальної сфери було вибрано 135 мікроконтексти, що містять метафору. Художньо-поетична репрезентація світу загалом як середовища перебування і життєдіяльності людини отримує позитивну конотацію у найчастотнішій метафоричній моделі **«світ – земний рай», «світ – вмістилище божественного /**

любові і краси», «природа – лікар / учитель»: *All adoration of the God in nature, / All lovely and all honourable things, / Whatever makes this mortal spirit feel / The joy and greatness of its future being? Nature ... may well employ / Each faculty of sense, and keep the heart / Awake to Love and Beauty. All golden with the never-bloomless furze, / Which now blooms most profusely; but the dell, / Bathed by the mist, is fresh and delicate / As vernal cornfield, or the unripe flax, / When, through its half-transparent stalks, at eve, / The level sunshine glimmers with green light. / Oh! 'tis a quiet spirit-healing nook!*

Також, найчастотнішими художньо-поетичними концептами, які метафоризовані, є концепти, що відображають природні феномени, елементи природи та природні стихії, вербалізовані низкою різноструктурних метафор, серед яких чільне місце займає метафора-персоніфікація: *What time the pale moon sheds a softer day, / Mellowing the woods beneath its pensive beam / For 'mid the quiv'ring light 'tis ours to play, / Aye dancing to the cadence of the stream. Or where, his silver waters smoothed to rest, The tall tree's shadow sleeps upon his breast. Where o'er the jutting rocks soft mosses creep // Or coloured lichens with slow oozing weep; / Where cypress and the darker yew start wild; / And 'mid the summer torrent's gentle dash / Dance brightened the red clusters of the ash.*

Основним семантико-когнітивним формантом метафор **«елемент природи – жива істота / людина»** є ознаки руху, переміщення, когнітивних та комунікативних параметрів, фізіологічних ознак, здатності до творчої діяльності: *The frost performs its secret ministry, / Unhelped by any wind; the summer clothe the general earth / With greenness while the nigh thatch / Smokes in the sun-thaw; whether the eave-drops fall, / Heard only in the trances of the blast, / Or if the secret ministry of frost / Shall hang them up in silent icicles, / Quietly shining to the quiet Moon.* Активно до творення метафор-персоніфікацій залучено соматичний та акустичний коди (голос – пісня, мелодія; тіло, природний об'єкт, явище – музичний інструмент): *... the breezes of the simple air / Possess the power and spirit of melody... These wilds, these caverns roaming o'er / Round which the screaming sea-gulls soar, / With wild unequal steps he passed along, / Oft pouring on the winds a broken song... (Breeze) Ne'er played the wanton-never half disclosed / The maiden's snowy bosom, scattering thence / Eye-poisons for some love-distempered youth, / Who ne'er henceforth may see an aspen-grove / Shiver in sunshine... these wakeful birds / Have all burst forth in choral minstrelsy, / As if some sudden gale had swept at once / A hundred airy harps!*

Складність когнітивних процесів, що лежать в основі метафоричного змішання концептуальних доменів, відображена у високій частотності композиційної метафори, яка охоплює багатогранні аспекти зображуваного явища, коли метафора утворена на основі переплетення та взаємодії різноманітних семантико-когнітивних формантів – звукові, акустичні параметри концептів царини джерела, колористичні, акціональні. Природні стихії, феномени, елементи не просто персоніфікуються, одухотворяються, а, максимально аб-

страгуючись, виступають дієвим суб'єктом, одночасно поєднують такі ознаки як рух, емоційність, інтелект, комунікативна здатність, зміни стану, емоційності, що створює високу продуктивність антропоморфної та зооморфної метафори.

Подібну антропоморфізацію об'єктів поетичного зображення спостерігаємо у метафоризації концептів, що належать концептуальним сферам «життя», «смерть», «абстрактні поняття» «суспільство» та «бог». У метафоризації концептів «життя», «доля», «смерть» основним типом метафоричного переносу є *життя – вода, життя – хмара; доля – тягар, доля – чаща, доля – шторм, гроза* (*So tost by storms along life's wild ring way / Mine eye reverted views that cloudless day, / When by my native brook I wont to rove. Such were the struggles of that gloomy hour, / When care, of withered brow, / Prepared the poison's power: / Already to thy lips was raised the bowl, / When near thee stood affection meek. Roll the black tide of death*

thro' every freezing vein) та традиційні архетипові акціональні метафоричні моделі *«випивання рідини як прийняття невідворотності долі / смерті»: Roll the black tide of death thro' every freezing vein... / ... the poisoned bowl.*

Висновки. У результаті проведеного аналізу приходимо до висновку про визначальну роль метафори у поетичній картині світу Семюела Тейлора Колріджа. Продуктивність базових метафоричних моделей, що відображають індивідуально-авторське переосмислення традиційної, архетипної образності, домінування антропоцентричного метафоричного світосприйняття, у переважаних метафори-персоналізації, ускладненості структури метафори.

Кількісні дані, отримані в ході застосування відповідних інструментів комп'ютерного аналізу укладеного авторського поетичного корпусу, дозволяють охопити максимальний об'єм контекстів метафоризації та сприяють досягненню максимальної об'єктивності дослідження.

Список літератури:

1. Белехова Л.І. Словесний поетичний образ в історико-типологічній перспективі: лінгвокогнітивний аспект (на матеріалі американської поезії). Херсон : Айлант, 2002. 367 с.
2. Бутакова Л.О. Авторское сознание в поэзии и прозе: когнитивное моделирование. Барнаул, 2001. 283 с.
3. Дьяконова Н.Я., Яковлева Г.В. Философско-эстетические воззрения С.Т. Колриджа. *Колридж С.Т. Избранные труды*. Москва, 1987. С. 8–37.
4. Кравцова Ю.В. Метафорическое моделирование мира. Поэзия и проза. Киев : Изд-во НПУ им. М.П. Драгоманова, 2011. 360 с.
5. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму : підручник. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2001. 416 с.
6. Abbasi Pyeaam. The Rime of the Ancient Mariner: An Ecocritical Approach. *The Criterion. An International Journal in English*. 2014. April. Vol. 5. Issue II.
7. Clayton J.W. Coleridge and the Logos: The Trinitarian Unity of Consciousness and Culture. *Journal of Religion*. 1990. Vol. 70.2. P. 213–40.
8. Corpus-based approaches to metaphor and metonymy [Edited by A. Stefanowitsch, St.Th. Gries]. Berlin, New York : Mouton de Gruyter, 2006. 319 p.
9. Esterhammer A. The Romanic Performative: Language and Action in British and German Romanticism. Stanford Univ. Press, 2001. 377 p.
10. Johnston K.R. A Modern Coleridge. Self-consciousness, social guilt, and romantic poetry: Coleridge's Ancient Mariner and Wordsworth's Old Pedlar. Beyond Representation: Philosophy and Poetic Imagination / Richard Thomas Eldridge (ed.). Cambridge Univ. Press, 1996. P. 216–248.
11. Milburn M. Coleridge's Definition of Magic and Tolkien's Definition(s) of Faery. *Tolkien Studies*. 2010. Vol. 7. P. 55–66. Available at: [http://www.researchgate.net/publication/236744864_Coleridge's_Definition_of_Imagination_and_Tolkien's_Definition\(s\)_of_Faery](http://www.researchgate.net/publication/236744864_Coleridge's_Definition_of_Imagination_and_Tolkien's_Definition(s)_of_Faery) (accessed 27.11.2020).

References:

1. Bieliakhova L.I. (2002) *Slovesnyi poetichnyi obraz v istoryko-typologichnii perspektyvi lnhvokohnityvnyi aspekt (na materialy amerykanskoj poezii)* [Verbal poetic image in the historical typological oerspective (based on the modern Americal poetry)]. Kherson: Ailant. (in Ukrainian)
2. Butakova L.O. (2001) *Avtorskoe soznanie v poezii i proze: kognitivnoe modelirovanie* [Author's consciousness in the poetry and proze]. Barnaul. (in Russian)
3. D'yakonova N.Ya., Yakovleva G.V. (1987) *Filosofsko-esteticheskie vozzreniya S.T. Kolridzha* [Philosophical and aesthetic conceptions of Coleridge]. *Kolridzh S.T. Izbrannye trudy* [Selected works]. Moscow, pp. 8–37.
4. Kravcova Yu.V. (2011) *Metaforicheskoe modelirovanie mira. Poeziya i proza* [Metaphoric modeling of the worls. Poetry and Proze]. Kiev: Izd-vo NPU im. M.P. Dragomanova. (in Russian)
5. Nalyvaiko D.S., Shakhova K.O. (2001) *Zarubizhna Literatura XIX Storichchia. Doba Romantyzmu* [Foreign Literature. The time of Romanticism]. Ternopil: Navch. knyha – Bohdan. (in Ukrainian)
6. Abbasi Pyeaam (2014) The Rime of the Ancient Mariner: An Ecocritical Approach. *The Criterion. An International Journal in English*. April, vol. 5, issue II.
7. Clayton J.W. (1990) Coleridge and the Logos: The Trinitarian Unity of Consciousness and Culture. *Journal of Religion*, vol. 70.2, pp. 213–240.
8. A. Stefanowitsch, St.Th. Gries (ed.) (2006) *Corpus-based approaches to metaphor and metonymy*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
9. Esterhammer A. (2001) *The Romanic Performative: Language and Action in British and German Romanticism*. Stanford Univ. Press.
10. Johnston K.R. (1996) A Modern Coleridge. Self-consciousness, social guilt, and romantic poetry: Coleridge's Ancient Mariner and Wordsworth's Old Pedlar. Beyond Representation: Philosophy and Poetic Imagination / Richard Thomas Eldridge (ed.). Cambridge Univ. Press, pp. 216–248.
11. Milburn M. (2010) Coleridge's Definition of Magic and Tolkien's Definition(s) of Faery. *Tolkien Studies*, vol. 7, pp. 55–66. Available at: [http://www.researchgate.net/publication/236744864_Coleridge's_Definition_of_Imagination_and_Tolkien's_Definition\(s\)_of_Faery](http://www.researchgate.net/publication/236744864_Coleridge's_Definition_of_Imagination_and_Tolkien's_Definition(s)_of_Faery) (accessed 27.11.2020).